

- Tämä on yksi sovellus nimi- ja vuosijärjestelmästä.
- Englanninkielisissä ohjeissa käytetään usein sivunumeron edellä p.-merkkiä. Tässä ohjeessa tarpeettomat merkit on jätetty pois, joten tässä ei myöskään suositella tekstin sulkuviitteissä pilkkua sukunimen perässä.
- Kun sovelia viittauseriaatteita, sovelia niitä johdonmukaisesti.
- Alaviitektäytäntöön sovelletaan samoja periaatteita, joita tässä on esitelty.
Jos aiot julkaista tekstisi, kannattaa jo kirjoitustyön alussa ottaa selvää, minkälaisista viittaamisen tapaa kulloinenkin kustantaja tai lehti käyttää.

Lähdeviitteiden merkitseminen (yksi sovellus nimi-vuosijärjestelmästä)	
Tekstissä	Lähdeluettelossa
1. Tekstistä, jolla on yksi tekijä	
a. Jos lainaus ulottuu yhteen virkkeeseen, piste merkitään vain sulkujen jälkeen. Lause, jossa lähteeseen viitataan (Niiniluoto 2002, 187). b. lainaus ulottuu useampaan kuin yhteen virkkeeseen, jolloin viite saa oman pisteensä Lauseet, joissa lähteisiin viitataan. (Niiniluoto 2002, 187.)	Niiniluoto, I. 2002. <i>Johdatus tieteenfilosofiaan. Käsitteen- ja teorianmuodotus</i> . Helsinki. Otava. Huom! Suomennettu teos Neisser, U. (1982). <i>Kognitio ja todellisuus</i> . Suomentanut Helena Janhukainen. Helsinki. Weilin & Göös. Englanninkielinen alkuteos 1976.
2. Tekstistä, jolla on kaksi tai useampia tekijöitä	
a. jos tekijöitä on kaksi (Sintonen ja Pehkonen 2014, 88–90) tekstiviittauksena: Sintonen ja Pehkonen (2014, 88–90) määrittelevät, että -- b. jos tekijöitä on kolme (Heikkinen, Hiidenmaa ja Tiililä 2000, 110) c. Jos tekijöitä on enemmän kuin kolme, merkitään ensimmäinen ja seuraavat korvataan merkinnällä ”et al.” tai suomeksi ”ym”. (Vähäsantanen ym. 2017)	Sintonen, S. & Pehkonen, A. 2014. Effect of social networks and well-being on acute care needs. <i>Health & Social Care in the Community</i> , 22 (1), 87–95. doi:10.1111/hsc.12068. Heikkinen, V., Hiidenmaa, P. & Tiililä, U. 2000. <i>Teksti työnä, virka kielenä</i> . Helsinki. Gaudeamus. Vähäsantanen, K., Eteläpelto, A, Paloniemi, S., Hökkä, P. 2017. Toimijuus ja oppiminen ohjelmistoammattilaisen työssä. Teoksessa K. Vähäsantanen, A. Eteläpelto, S. Paloniemi & P. Hökkä (toim.), <i>Ammatillinen toimijuus Rakenne, mittari ja tuki</i> (49–64). Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.
3. Artikkelista toimitetussa teoksessa	
(Uljas-Rautio 2010, 174) ◦ jos tekijöitä enemmän kuin yksi, toimitaan kuin kohdassa 2 (laatikko yllä)	Uljas-Rautio, K. 2010. <i>Kirjoittamisen ja lukemisen taito</i> . Teoksessa J. Hurtig, M. Laitinen & K. Uljas-Rautio (toim.) <i>Ajattele itse! Tutkimuksellisen lukutaidon perusteet</i> . Jyväskylä. PS-kustannus. (149–182).
4. Lehtiartikkelista	
(Harmanen 2011, 386) (Sintonen ja Pehkonen 2014, 88–90) ◦ muista pisteen paikka kuten edellä ◦ jos tekijöitä enemmän kuin yksi, toimitaan kuin kohdassa 2	Harmanen, M. 2011. <i>Kielitiedolla lisää kielitajua – perusopetuksen ja lukion kielitiedon opetus</i> . Virittäjä, 115 (3), 385–394. https://journal.fi/virittaja/article/view/4554 . Sintonen, S. & Pehkonen, A. 2014. Effect of social networks and well-being on acute care needs. <i>Health & Social Care in the Community</i> , 22 (1), 87–95. doi:10.1111/hsc.12068. ◦ käytä julkaisun pysyvää osoitetta, jos se on ilmoitettu

° sivunumeroiden välissä lyhyempi ajatusviiva eli ns. n-viiva (–)	° verkko-osoitetta ei ole pakko merkitä lehdestä, joka ilmestyy myös painettuna ° käytä DOI-numeroa, jos se on ilmoitettu ° jos vuosikertaa ei ole mainittu, kerrotaan lehden numero (tässä se olisi ollut 3/2011)
5. Verkojulkaisusta	
(Heikkinen 2015, 20) (Vastuullinen tiede 2018) ° käytä instituution nimeä tai lähteen otsikkoa, jos kirjoittaja ei ole tiedossa ° väitöskirjoja voi käyttää muiden vertaisarvioitujen tekstien tavoin lähteenä, muita opinnäytetöitä vain perustellusta syystä	Heikkinen, M. 2015. <i>Selainpohjaisen geokätköilyn suunnittelu ja toteutus</i>. AMK-opinnäytetyö. Kajaanin ammattikorkeakoulu. http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201501221506. Vastuullinen tiede. <i>Tutkimusetiikka ja tiedeviestintä Suomessa</i>. Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan ja Tutkimuseettinen neuvottelukunnan sivusto. https://www.vastuullinentiede.fi. Viitattu 17.9.2018. ° käytä julkaisun pysyvää osoitetta, jos se on ilmoitettu ° jos lähde on suljetun verkon tietokannasta, pysyvää osoitetta tai DOI-numeroa ei ole, merkitse polku

6. Laista	
(Yliopistolaki 2009/558 § 2) Yliopistolaissa (2009/558) 2. §:ssä – –	Yliopistolaki 2009/558. https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090558.
° oikeustieteen merkitsemistavat ks. ohje Viittaaminen kotimaisissa oikeustieteellisissä julkaisuissa. https://www.lakimiesyhdistys.fi/wp-content/uploads/2017/09/Viittaaminen-kotimaisissa-oikeustieteellisiss%C3%A4-julkaisuissa.pdf	
7. Muusta painamattomasta lähteestä	
(Hakkarainen, K. 1998)	Hakkarainen, K. 1998. <i>Tutkiva oppiminen</i>. Luennot Äidinkielen opettajain liiton talvipäivillä 30.1.1998.
8. e-kirjasta	
(Laitinen 2010, luku 2) (Laitinen 2010, luku ”luvun nimi”) ° Jos sähköisessä kirjassa ei ole sivunumeroita, voidaan käyttää esimerkiksi luvun numeroita tai otsikkoa, jonka avulla lukija tunnistaa, mistä viitattu osa on otettu.	Laitinen, M. 2010. Kontekstin ja teorian hahmottamisen taito. Teoksessa J. Hurtig, M. Laitinen & K. Uljas-Rautio (toim.) <i>Ajattele itse! Tutkimuksellisen lukutaidon perusteet</i>. Jyväskylä. PS-kustannus. ISBN 978-952-451-692-1.
9. Toissijaisesta lähteestä	
Laitisen (2010, 63) mukaan Mason (2002) TAI Mason (2002, 148–150) – – (Laitinen 2010, 63). TAI (Masonin 2002, Laitisen 2010, 63 mukaan) ° periaate on, että tutkielmissa käytetään vain ensikäden eli alkuperäislähteitä ° jos et saa alkuperäistä lähdetä käyttöösi, mutta asian poisjättäminen olisi merkittävä puute työsi kannalta, viittaa alkuperäiseen lähteeseen tekstissä, mutta merkitse lähdeluetteloon vain se lähde, jota olet itse käyttänyt	Laitinen, M. 2010. Kontekstin ja teorian hahmottamisen taito. Teoksessa J. Hurtig, M. Laitinen & K. Uljas-Rautio (toim.) <i>Ajattele itse! Tutkimuksellisen lukutaidon perusteet</i>. (149–182). Jyväskylä. PS-kustannus.
10. Suomennetut teokset ja uudet painokset	
	° Jos on tiedossa, monesko painos on kyseessä, painoksen järjestysnumero merkitään

	◦ Jos käytät alkuperäisen teoksen tilalta suomennettua teosta, merkitse suomentaja ja alkuperäisen teoksen julkaisuvuosi. Neisser, U. 1982. <i>Kognitio ja todellisuus</i>. Suomentanut Helena Janhukainen. Helsinki. Weilin & Göös. Englannin-kielinen alkuteos 1976.
11. Tekoälystä	
◦ Jos käytät tekoälyn generoimaa tekstiä tekstissäsi, on hyvä kuvata, miten olet tekoälyä käyttänyt esimerkiksi johdannossa. ◦ Voit lisätä liitteeksi tekoälyn generoimaa tekstiä tai kuvia.	◦ Tekoälysovellus ei myöskään ole toimija, eikä se siten myöskään ole lähde. Tekoälysovelluksia ei yleisesti pidetä tekijänä tai kirjallisuuslähteenä.
◦ Mikäli kirjoittaja on saanut tiedon jostain lähteestä, lähde merkitään tekstiin. ◦ Ns. keskusteleavassa viitteessä ei varsinaisesti lainata kirjoittajan ajatusta, mutta halutaan lukijan tietävän, että joku on esimerkiksi kirjoittanut tästä tai esittää tästä vastakkaisen näkemyksen. ◦ Alan perusasioissa lähdettä ei yleensä merkitä. ◦ Lähtökohtaisesti viitataan asioihin, ei tekstiin: viitaukset referoimista, ei tekstin kopioimista. ◦ Suoria lainauksia käytetään vain tilanteissa, joissa halutaan säilyttää lähteen kielellinen ilmaus ja tulkita sitä omassa tekstissä. ◦ Suora lainaus merkitään tekstissä joko lainausmerkein (alle 4 riviä) tai sisennyksellä (yli 4 riviä). ◦ Alkuperäislähteen kirjoittaja mainitaan yleensä vain suluissa, ei ns. leipätekstissä. ◦ Varsinaisessa tekstissä alkuperäislähteen kirjoittaja mainitaan, jos siihen on erityinen syy: esim. halutaan osoittaa vastakkainasettelua; halutaan nimetä jokin teoria tai käsite. Esimerkiksi näin: <i>Mason (2002, 148–150) jakaa lukemisen tavat kolmeen eri kategoriaan: sanatarkan lukemisen, tulkitsevan lukemisen ja reflektiivisen lukemisen kategorioihin. Bloomin (1956) taksonomia on sen sijaan yksityiskohtaisempi. Se luokittelee lukemisen tasoja tavan sijasta tavoitteen näkökulmasta.</i> ◦ Jos kirjoittajan, lähteen tai muun nimi tai käsite on syytä mainita ns. leipätekstissä, mutta nimi on vaikea taivuttaa, se on pitkä tai muusta syystä hankala, kirjoittaja voi käyttää lyhennettä sen jälkeen, kun on ker- ran maininnut nimen kokonaan. Esimerkiksi näin: <i>Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja tutkimuseettinen neuvottelukunta (jatkossa TJNK ja TENK) määrittelevät tiedevilpiksi –</i>	◦ Lähdeluetteloon kirjataan vain ne lähteet, joihin on viitattu tekstissä. ◦ Kirjoittajat merkitään lähdeluetteloon aakkosjärjestyksessä. ◦ Jos kirjoittaja ei ole tiedossa, nimike tai instituutio merkitään kirjoittajan paikalle siihen kohtaan, johon se aakkosjärjestyksen mukaan kuuluu. ◦ Lähdeluettelon voi jakaa osiin väliotsikoin luokittelemalla lähdelajit: esimerkiksi Kirjallisuus, Virallislähteet, Painamattomat lähteet, Oikeustapaukset. Joillakin aloilla lähdeluetteloon merkitään myös Aineisto. Siinä luetellaan empiirisenä aineistona käytetty materiaali. ◦ Tässä ohjeistuksessa teoksen tai artikkelin otsikko on merkitty kursiivilla, joillakin aloilla kursiivilla merkitään tekijän nimi. ◦ Lähdeluettelo otsikoidaan Lähteet, mutta otsikolle ei anneta numeroa. ◦ Lähdeluettelon sivut jatkavat varsinaisen tekstin sivunumerointia.